

Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Rhagfyr 2013
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Aelod Arweiniol Golfa Cymdeithasol a Gwasanaethau Plant / Cyfarwyddwr Corfforaethol Moderneiddio a Lles
Awdur yr Adroddiad:	Pen Reolwr: Cymorth Busnes
Teitl:	Gwerthuso ac Adolygu Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdod Lleol 2012-13

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r prif faterion sy'n deillio o werthusiad Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) o berfformiad gwasanaethau cymdeithasol Sir Ddinbych ar gyfer 2012-13. Mae copi o'r gwerthusiad llawn yn Atodiad 1.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Sicrhau bod y Pwyllgor yn ymwybodol o werthuso perfformiad gwasanaethau cymdeithasol yn cynnwys meysydd cynnydd, meysydd gwella a risg.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Argymhellir bod Aelodau'n ystyried gwerthusiad AGGCC a'r adroddiad cynnydd cysylltiedig gan y gwasanaethau cymdeithasol ac yn ystyried a oes angen unrhyw archwilio pellach. Bydd y Rheolwr Ardal ar gyfer AGGCC yn mynychu'r cyfarfod i roi cyfle i Aelodau gael eglurhad ynglŷn ag unrhyw elfen benodol o'r adroddiad gwerthuso.

4. Manylion am yr Adroddiad.

- 4.1. Bob blwyddyn mae AGGCC yn gwneud gwerthusiad cynhwysfawr o berfformiad gwasanaethau cymdeithasol bob awdurdod lleol. Mae'r gwerthusiad yn seiliedig ar ystod eang o dystiolaeth, yn cynnwys: adroddiad blynyddol Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol ar berfformiad a chynlluniau gwella yn eu hawdurdod lleol; gwaith rheoleiddio AGGCC; a sylwadau gan archwilwyr ac arolygwyr eraill. Mae'r gwerthusiad yn cael ei safoni i sicrhau dull cyson, tryloyw a chymesur.
- 4.2. Yn fyr, mae'r gwerthusiad o Wasanaethau Cymdeithasol Sir Ddinbych wedi tanlinellu bod y cyngor yn ymgymryd â rhaglen foderneiddio uchelgeisiol a fydd

yn dylanwadu ar wasanaethau a phrofiadau dinasyddion. Caiff ei gydnabod fod arweinyddiaeth gref ac effeithiol ar bob haen o fewn yr awdurdod a cheir tystiolaeth gref o gynnydd parhaus er gwaethaf yr heriau y mae gwasanaethau yn eu hwynebu.

4.3. Mae nifer o feysydd gwella penodol wedi eu nodi gan AGGCC yn eu hadroddiad. Bydd cynnydd y Cyngor mewn perthynas â'r rhain yn cael ei drafod yn ystod cyfarfodydd ymgysylltu rheolaidd rhwng yr Uwch Dîm Rheoli a AGGCC y flwyddyn nesaf. Dyma'r meysydd y bydd AGGCC yn rhoi sylw dilynol iddynt y flwyddyn nesaf:

- Sefydlu canlyniadau mesuradwy clir i helpu i werthuso gwasanaethau presennol ac arfaethedig
- Asesu a rhoi cymorth i ofalwyr.
- Perfformiad mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal.
- Mesurau Amddifadu o Ryddid
- Lefelau salwch staff.
- Arolwg thematig cenedlaethol o blant sy'n derbyn gofal.
- Arolwg thematig cenedlaethol o gomisiynu gofal cymdeithasol ar gyfer pobl hŷn
- Gweithio mewn partneriaeth â Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

4.4. Mae Atodiad II yn rhoi trosolwg o feysydd a nodwyd sy'n dangos cynnydd a meysydd y dylid eu gwella yn y gwerthusiad o'r perfformiad. Mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth ynglŷn â sut mae'r Cyngor yn ymateb i'r meysydd y dylid eu gwella.

4.5. Mae'r meysydd a nodwyd y dylid eu gwella yn unol â hunan asesiad y Cyfarwyddwr ac maent wedi eu hymgorffori yng Nghynlluniau Busnes Gwasanaeth 2013-14. Mae'r cynlluniau hyn yn cael eu monitro'n ffurfiol bob chwarter gan y gwasanaethau, a chyflwynir adroddiad ar nifer o elfennau ddwywaith y flwyddyn i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad a'r Cabinet gan eu bod yn rhan o'r Cynllun Corfforaethol. Hefyd mae gan bob gwasanaeth Her Perfformiad Gwasanaeth flynyddol sy'n edrych ar gynnydd yn erbyn Cynlluniau Busnes Gwasanaeth.

4.6. Mae cynnydd sylweddol wedi ei wneud yn erbyn y meysydd gwella a danlinellwyd yn adroddiad gwerthuso perfformiad 2011-12. Fodd bynnag, caiff ei gydnabod nad yw'r cynnydd wedi bod mor sylweddol ag a ragwelid yn y meysydd canlynol:

- Lefelau absenoldeb salwch. Er gwaethaf atebolrwydd cryfach gan reolwyr a threfn adrodd a monitro gadarnach o fewn y ddau wasanaeth, mae lefelau salwch staff yn dal yn uchel o'u cymharu â gweddill yr awdurdod. Felly mae hwn yn dal i fod yn faes â blaenoriaeth uchel i'r ddau wasanaeth.
- Gwella cysondeb o ran darparu cymorth i deuluoedd yn dilyn dadgofrestru o'r gofrestr diogelu plant. Fodd bynnag, dylid nodi bod cynnydd wedi ei wneud yn y maes hwn gyda threfniadau trosiannol clir o fewn gwasanaethau (Gwasanaeth Cymorth Teulu Integredig; Tîm o Gwmpas y Teulu; Teuluoedd yn Gyntaf) sy'n sicrhau bod y gwasanaeth yn ymateb yn addas i deuluoedd wrth i'w hanghenion wella a/neu fynd yn waeth.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1. Mae'r arolwg yn rhoi persbectif allanol o effeithiolrwydd y Cyngor o safbwynt diogelu pobl fregus a hybu eu hannibyniaeth (un o'r blaenoriaethau yn ein Cynllun Corfforaethol). Mae'r gwerthusiad hefyd yn rhoi persbectif ar raglenni ar gyfer moderneiddio ac addasu gwasanaethau gofal cymdeithasol.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Mae ymateb y Gwasanaeth i sicrhau camau gwella wedi ei integreiddio â Chynlluniau Busnes Gwasanaeth 2013/2014. Bydd y gwaith o ddarparu'r cynlluniau hyn yn cael ei reoli o fewn adnoddau ariannol presennol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a wnaed ar y penderfyniad? Ar ôl cwblhau'r templed Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb dylid ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad.

- 7.1. Nid oes angen Asesiad o Effaith Cydraddoldeb gan and yw'r adroddiad hwn yn gofyn am benderfyniad a fydd yn arwain at unrhyw newid i staff neu'r gymuned ehangach.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

- 8.1. Trefnir cyfarfodydd ymgysylltu a gynhelir gyda'r Uwch Dîm Rheoli ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol ac AGGCC sy'n helpu i gyfrannu at y gwerthusiad yn ogystal ag asesu cynnydd o safbwynt sicrhau gwelliannau. Bellach mae'r AGGCC yn cael eu gwahodd hefyd i'r Her Perfformiad Gwasanaeth ar gyfer y ddau wasanaeth, ac roedd Rheolwr Ardal AGGCC yn bresennol yn yr Her Gwasanaeth Plant a Theuluoedd ddiweddaraf ar 25 Gorffennaf 2013.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Mae ymatebion i gamau gwella wedi eu hintegreiddio â'r Cynlluniau Busnes Gwasanaeth a rhaid eu cynnwys o fewn adnoddau presennol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Mae'r "risg o adroddiad(au) negyddol iawn gan reoleiddwyr allanol" yn risg sydd wedi ei nodi ar hyn o bryd ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol. Yn gyffredinol, mae hwn yn adroddiad cadarnhaol iawn, ond bydd angen i'r Cyngor ymateb yn gadarnhaol i'r materion a godwyd yn yr adroddiad er mwyn sicrhau bod adroddiad 2013-14 yn aros yn gadarnhaol.

11. Y Grym i wneud Penderfyniad

11.1. Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1999 – dyletswydd Gwerth Gorau i sicrhau gwelliannau parhaus.

11.2. Adran 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970 – dyletswydd i sicrhau gwelliannau parhaus yn y gwasanaeth a ddarperir.

11.3. Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 – dyletswydd i sicrhau gwelliannau parhaus yn y gwasanaeth a ddarperir.